

Szkolenie:

"Błędy zamówień publicznych – doświadczenia praktyczne w projektach POIiŚ".

7 października 2010 r., godz. 9-15.30, SALA NR 1

Materiały dodatkowe do ww. szkolenia zatytułowane:

„Najpoważniejsze błędy popełniane przy udzielaniu zamówień publicznych”

Błąd nr 1 – dzielenie zamówienia na części celem obejścia przepisów ustawy PZP

Opis:

Ustawa Prawo zamówień publicznych (PZP) uzależnia rygory związane z jej stosowaniem od wartości zamówienia. Im wartość zamówienia jest większa tym większe są obowiązki nałożone na Zamawiającego związane z udzieleniem zamówienia.

Dzielenie jednego zamówienia na mniejsze i stosowanie względem tak wyodrębnionych zamówień procedur właściwych dla wartości tak wyodrębnionych zamówień powoduje naruszenie przepisów PZP związanych przykładowo z publikacją ogłoszeń, terminami składania ofert, środkami ochrony prawnej, etc. Tym samym powoduje ryzyko zastosowania korekt związanych z takimi naruszeniami.

Zalecenie:

Stosowanie dla zamówień udzielanych w częściach procedur PZP właściwych jak dla sumy tych zamówień.

Konsekwencje z taryfikatora:

Zgodnie z taryfikatorem w przypadku podziału zamówienia na części należy stosować korekty przewidziane w przypadku braku publikacji ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, tj:

1. brak przekazania ogłoszenia o zamówieniu do UOPWE i jednoczesny brak publikacji w innym publikatorze (internet, BZP, dziennik o zasięgu ogólnopolskim) – korekta w wysokości 100 % wartości dofinansowania do zamówienia;
2. brak przekazania ogłoszenia o zamówieniu do UOPWE i jednoczesna publikacji w co najmniej jednym innym publikatorze (internet, BZP, dziennik o zasięgu ogólnopolskim) – korekta w wysokości 25 % wartości dofinansowania do zamówienia.

Błąd nr 2 – naruszenie przesłanek związanych z udzieleniem zamówienia dodatkowego.

Opis:

PZP przewiduje w art. 67 ust.1 pkt. 5 możliwość udzielenia zamówienia dodatkowego na roboty budowlane i usługi. Warunkiem jest spełnienie rygorystycznych przesłanek określonych w art. 67 ust. 1 pkt 5) PZP. Zamawiający często udzielają zamówień dodatkowych z naruszeniem przywołanego przepisu.

Zalecenie:

W związku z tym, iż udzielania zamówień publicznych w trybie zamówienia z wolnej ręki jest wyjątkiem do przetargowych trybów udzielania zamówień (art. 10 PZP) zaleca się ściśle interpretowanie przesłanek do udzielenia zamówienia w tym trybie.

Konsekwencje z taryfikatora:

1. udzielenie zamówień dodatkowych bez przesłanek i bez przekroczenia przewidzianych dla nich progów – korekta w wysokości 25 % dofinansowania do zamówienia do dodatkowego;
2. udzielenie zamówień dodatkowych bez przesłanek i z przekroczeniem przewidzianych dla nich progów – korekta w wysokości 25 % wartości dofinansowania do zamówienia dodatkowego + 100% dofinansowania przekraczającego próg dla zamówień dodatkowych;
3. udzielenie zamówień uzupełniających i dodatkowych z zachowaniem przesłanek ale z przekroczeniem przewidzianych dla nich progów – korekta w wysokości 100% wartości dofinansowania przekraczającego progi dla zamówień dodatkowych.

Błąd nr 3 – naruszenie przesłanek związanych z udzieleniem zamówienia w trybie zapytania o cenę.**Opis:**

Zgodnie z art. 70 PZP Zamawiający może udzielić zamówienia w trybie zapytania o cenę jeżeli przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi powszechnie dostępne o ustalonych standardach jakościowych, a wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie 11 ust. 8 PZP.

Powyższe przesłanki udzielenia zamówienia w trybie zapytania o cenę muszą być spełnione łącznie. Zamawiający często nie przestrzegają spełniania tych przesłanek i nadużywają stosowanie tego trybu.

Zalecenie:

W związku z tym, iż udzielania zamówień publicznych w trybie zapytania o cenę jest wyjątkiem do przetargowych trybów udzielania zamówień (art. 10 PZP) zaleca się ściśle interpretowanie przesłanek do udzielenia zamówienia w tym trybie.

Konsekwencje z taryfikatora:

Nie zachowanie przesłanek do udzielenia zamówienia w tym trybie zagrożone jest korektą w wysokości 100 % wartości dofinansowania do zamówienia udzielonego w tym trybie.

Błąd nr 4 – formułowanie opisu sposobu oceny spełniania warunków udziału w sposób nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia.

Opis:

Zgodnie z art. 22 ust. 4 PZP Zamawiający opisując sposób oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu powinien zapewnić by ten opis był proporcjonalny do przedmiotu zamówienia. Sporządzenie opisu spełniania warunków udziału w postępowaniu w sposób nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia ogranicza konkurencję.

Zalecenie:

Sporządzanie opisu spełniania warunków udziału w powiązaniu z przedmiotem zamówienia i po przeprowadzeniu rozeznania rynku czy postawione warunki nie będą utrudniać uczciwej konkurencji.

Konsekwencje z taryfikatora:

Ustalenie warunków udziału w postępowaniu w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję oraz w sposób, który nie zapewnia równego traktowania wykonawców – zagrożone jest korektą w wysokości 5%-25% wartości dofinansowania do zamówienia.

Błąd nr 5 – żądanie od Wykonawców dokumentów, które nie są niezbędne do przeprowadzenia postępowania.

Opis:

Zgodnie z art. 25 ust. 1 PZP Zamawiający może żądać od Wykonawców wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania. Zamawiający natomiast często żądają dokumentów bez postawienia jakichkolwiek warunków w tym zakresie. Tym samym nie są to dokumenty dla nich niezbędne.

Zalecenie:

W trakcie sporządzania SIWZ przypisanie dokumentu lub oświadczenia do konkretnego warunku.

Konsekwencje z taryfikatora:

Żądanie od wykonawców oświadczeń i dokumentów, które nie są niezbędne do przeprowadzenia postępowania - zagrożone jest korektą w wysokości 5% wartości dofinansowania do zamówienia.

Błąd nr 6 – opisanie przedmiotu zamówienia w sposób niejednoznaczny, nie wyczerpujący, za pomocą niedostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń lub bez uwzględnienia wszystkich wymagań i okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie oferty.

Opis:

Zgodnie z treścią art. 29 ust. 1 PZP Zamawiający zobowiązany jest opisać przedmiot zamówienia w sposób jednoznaczny, wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń z uwzględnieniem wszystkich wymagań i okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie oferty. Niejednokrotnie Zamawiający nie przestrzegają tego nakazu.

Zalecenie:

Sporządzanie opisu przedmiotu zamówienia w sposób jednoznaczny, wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń z uwzględnieniem wszystkich wymagań i okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie oferty.

Konsekwencje z taryfikatora:

Opisanie przedmiotu zamówienia w sposób niejednoznaczny, nie wyczerpujący, za pomocą niedostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń lub bez uwzględnienia wszystkich wymagań i okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie oferty - zagrożone jest korektą w wysokości 5% wartości dofinansowania do zamówienia.

Błąd nr 7 – opisanie przedmiotu zamówienia poprzez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, bez dopuszczenia możliwości składania ofert równoważnych.**Opis:**

Zgodnie z treścią art. 29 ust. 3 PZP przedmiotu zamówienia nie można opisać przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, chyba że jest to uzasadnione specyfiką zamówienia i Zamawiający nie może opisać przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważny”. Zamawiający często opisują przedmiot zamówienia poprzez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, bez dopuszczenia możliwości składania ofert równoważnych lub opisują przedmiot zamówienia przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia oraz dodają słowa „lub równoważny”, pomimo że nie jest to uzasadnione specyfiką przedmiotu zamówienia a Zamawiający może opisać przedmiot zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń

Zalecenie:

Sporządzanie opisu przedmiotu zamówienia bez odwołań do znaków towarowych, patentów lub pochodzenia ewentualnie z zastosowaniem zwrotu „lub równoważny” i zdefiniowanie jak jest przez Zamawiającego rozumiana równoważność.

Konsekwencje z taryfikatora:

1. opisanie przedmiotu zamówienia przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia, bez dopuszczenia możliwości składania ofert równoważnych - zagrożone jest korektą w wysokości 25% wartości dofinansowania do zamówienia;
2. opisanie przedmiotu zamówienia przez wskazanie znaków towarowych, patentów lub pochodzenia oraz dodanie słów „lub równoważny”, pomimo że nie jest to uzasadnione specyfiką przedmiotu zamówienia a zamawiający może opisać przedmiot zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń - zagrożone jest korektą w wysokości 5% wartości dofinansowania do zamówienia.

Błąd nr 8 – zastosowanie kryteriów oceny ofert dotyczących właściwości wykonawcy, w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej.

Opis:

Zgodnie z treścią art. 91 ust. 2 PZP kryteriami oceny ofert są cena albo cena i inne kryteria odnoszące się do przedmiotu zamówienia, w szczególności jakość, funkcjonalność, parametry techniczne, zastosowanie najlepszych dostępnych technologii w zakresie oddziaływania na środowisko, koszty eksploatacji, serwis oraz termin wykonania zamówienia. Natomiast zgodnie z art. 91 ust. 3 PZP kryteria oceny ofert nie mogą dotyczyć właściwości wykonawcy, a w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej.

Niejednokrotnie Zamawiający nie przestrzegają tego nakazu i odnoszą kryteria oceny ofert do wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej.

Zalecenie:

Sporządzanie opisu kryteriów oceny ofert w powiązaniu do przedmiotu zamówienia.

Konsekwencje z taryfikatora:

Zastosowanie kryteriów oceny ofert dotyczących właściwości wykonawcy, w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej - zagrożone jest korektą w wysokości 10%-25% wartości dofinansowania do zamówienia.

Błąd nr 9 – wymaganie by każdy z członków konsorcjum spełniał warunki udziału w postępowaniu.

Opis:

Zgodnie z treścią art. 23 ust. 1 PZP Wykonawcy mogą wspólnie ubiegać się o zamówienie. Natomiast zgodnie z art. 23 ust. 3 PZP przepisy dotyczące wykonawcy stosuje się odpowiednio do wykonawców składających ofertę wspólną. Celem składania oferty wspólnej jest sumowanie potencjału poszczególnych Wykonawców. Dlatego wymaganie spełniania warunkowo udziału od każdego z Wykonawców składających ofertę wspólną ogranicza dostęp do zamówienia.

Zalecenie:

Nie wprowadzanie wymagań by każdy z Wykonawców składających ofertę wspólną spełniał warunki udziału w postępowaniu.

Konsekwencje z taryfikatora:

Powyższe należy traktować analogicznie do ustalenia warunków udziału w postępowaniu w sposób, który mógłby utrudniać uczciwą konkurencję oraz w sposób, który nie zapewnia równego traktowania wykonawców – co jest zagrożone korektą w wysokości 5%-25% wartości dofinansowania do zamówienia.

Błąd nr 10 – zmiana umowy bez zachowania przesłanek dla takiej czynności.**Opis:**

Zgodnie z treścią art. 144 ust. 1 PZP zakazana jest zmiana postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że Zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub siwz oraz określił warunki takiej zmiany. Zamawiający często zmieniają umowę pomimo, iż jest to zmiana istotna, która nje była uprzednio przewidziana.

Zalecenie:

Nie dokonywanie istotnych zmian umów, jeżeli sytuacja taka nie była wcześniej przewidziana.

Konsekwencje:

Zgodnie z art. 144 ust. 2 PZP zmiana umowy dokonana z naruszeniem art. 144 ust. 1 PZP podlega unieważnieniu i Prezes UZP może wystąpić do sądu o takie unieważnienie.